

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Miličín, okres Benešov

Tyršovo náměstí 248, 257 86 Miličín

Identifikátor školy: 600 042 057

Termín konání orientační inspekce: 3. – 5. prosinec 2002

Čj.:	032 216/02-2050
Signatura:	ob1cw104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Miličín, okres Benešov, je úplnou základní školou, která měla ke dni inspekce 145 žáků, vzdělávaných v osmi třídách. Pro malý počet jsou do jedné třídy spojeni žáci prvního a druhého ročníku. Součástí školy je školní jídelna a školní družina. Žádná z těchto součástí nebyla při této orientační inspekci předmětem inspekční ani kontrolní činnosti. Ve škole evidují šest integrovaných žáků. Žáci – cizinci školu nenavštěvují.

Stávající ředitel školy a jeho zástupkyně byli jmenováni do funkcí v roce 1990.

Škola dosud není právním subjektem.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovanému okruhu předmětů,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovanému okruhu předmětů,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole v následujících skupinách předmětů: český jazyk a dějepis, matematika a fyzika.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM A SLEDOVANÝM SKUPINÁM PŘEDMĚTŮ

Personální podmínky - vzhledem k naplnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti daných příslušným předpisem - byly hodnoceny jako průměrné.

Základní školu vede ředitel, který splňuje veškeré předepsané podmínky pro výkon této funkce. Odbornou a pedagogickou způsobilost získal studiem na pedagogické fakultě, je učitelem druhého stupně pro obor fyzika a základy průmyslové výroby, v době jmenování do funkce s dostatečně dlouhou praxí. Do funkce zástupkyně ředitele byla jmenována učitelka, která má v základní škole dlouhou praxi, ale podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje jen zčásti (je učitelkou ekonomických předmětů pro střední školy).

Český jazyk a matematiku ve třídách prvního stupně vyučují čtyři učitelé. Tři splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti zcela, zbývající učitelka je absolventkou střední pedagogické školy v oborech učitelství pro mateřské školy a vychovatelství.

Český jazyk ve třídách druhého stupně vyučují dva učitelé, kteří splňují zcela podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Stejní učitelé vyučují také dějepis, pro který však nemají požadované odborné vzdělání. Matematiku vyučují dvě učitelky - zástupkyně ředitele a učitelka bez odborné způsobilosti pro výuku tohoto předmětu (učitelka přírodopisu a základů zemědělské výroby ve třídách druhého stupně). Fyziku učí kvalifikovaně ředitel školy v sedmém, osmém a devátém ročníku. V šestém ročníku tento předmět vyučuje neodborně učitelka přírodopisu a chemie pro druhý stupeň.

Pozn.: z celkového počtu všech hodin vyučovaných ve třídách prvního stupně je jich 71 % vyučováno s úplnou odbornou a pedagogickou kvalifikací, ve třídách druhého stupně pouze 44 %. Čtyři z deseti učitelů školy dosáhnou v průběhu dalších tří let důchodového věku. Aktuální složení sboru - vzhledem k odbornosti učitelů druhého stupně a vzhledem k potřebám školy a realizovaného vzdělávacího programu - je nevyvážené (ve sboru jsou dva učitelé českého jazyka a dva učitelé přírodopisu, naopak zcela chybí plně kvalifikovaní učitelé

zeměpisu, dějepisu, matematiky a některých výchov a předmětů anglický a německý jazyk — s výukou němčiny z tohoto důvodu škola končí). Ziskávání kvalifikovaných pracovníků je velmi obtížné (zřizovatel v současné době nemůže nabídnout byty, škola nemá finanční prostředky na „zvýhodnění“ dojíždějících, někteří učitelé školu opustili a nyní pracují mimo školství nebo ve školství středním, ...).

Zajištění kvality výchovně vzdělávací činnosti školy je při daném složení pedagogického sboru náročné. Od ředitele školy a jeho zástupkyně to vyžaduje důsledné a trvalé vedení a motivování pedagogických pracovníků, jejich kontrolu a průběžné hodnocení. Právě důslednost ve vedení a kontrole je však občas nedostačující. Kompetence vztahující se k těmto činnostem na prvním stupni školy byly ředitelem přeneseny na zástupkyni. Ta se opírá po odborné stránce o činnost metodického sdružení učitelek prvního stupně. Na druhém stupni tyto úkoly plní ředitel. Vzhledem k personální skladbě a velikosti sboru druhého stupně nejsou zřízeny žádné metodicko-poradní orgány. Jediným poradním orgánem tak zůstala pouze povinná pedagogická rada školy. Aktuální složení sboru již nevyžaduje pečovat o začínající učitele. Odborná a metodická pomoc je proto směřována k výuce bez příslušné odbornosti a je založena na denní spolupráci všech učitelů, včetně vedení. Vedení se snaží učitelům zajišťovat finančně dostupné materiály a pomůcky, připravovat (v míře možné) co nejlepší pracovní podmínky.

Kontrolní činnost se odehrává zejména při hospitacích a denními průběžnými kontrolami provozu školy. Každé pololetí vykonává vedení u každého učitele minimálně jednu hospitaci (případně i následnou, jsou-li zjištěny některé závažnější nedostatky). V pátém a devátém ročníku jsou prověřovány výsledky vzdělávání formou interních písemných prací z českého jazyka a matematiky. Z rozborů hospitací, které provedli ředitel a zástupkyně v době inspekce, vyplynulo, že jejich nároky na práci učitelů jsou spíše menší. Tento vstřícný přístup však možnou úroveň částečně snižuje. Probíhá také kontrola dokumentace žáků, třídních učitelů a tříd, tematických plánů vyučujících, žákovských knížek, sešitů a písemných prací či výrobků žáků. Výsledky inspekce upozorňují na jistou formálnost kontrol (např. neprůkaznost a nekonkrétnost zápisů v třídních knihách, formálnost a neúčinnost některých tematických plánů, stav žákovských knížek). Z těchto kontrolních činností je učitelům při každém jednání pedagogické rady poskytována prokazatelná zpětná vazba formou shrnující analýzy stavu. Nápravná opatření zůstávají občas bez další kontroly, jejich účinnost je proto sporná, zápisy z pedagogických rad opakovaně zdůrazňují stejné problémy zjištěné další kontrolou. Ředitel si vytvořil určitý systém morálního a hmotného stimuluování pracovníků. Jsou zpracována kritéria pro přidělování nadtarifních složek platu pedagogických pracovníků, jejichž projednání v pedagogické radě je neprůkazné. Kritéria však obsahují i některé úkoly, které patří mezi základní povinnosti pracovníků. Doklady o prováděném hodnocení pracovníků svědčí o tom, že je snaha je využívat.

Složení pedagogického sboru a velký podíl neodborné výuky, vyžadují další průběžné vzdělávání. V předcházejících letech studovala a dokončila pedagogickou fakultu v oboru učitelství pro I. stupeň základních škol jedna z učitelek. V současnosti škola zaměstnává v částečném úvazku, zejména jako asistentku zdravotně postiženého dítěte, další studující oboru speciální pedagogika. Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) je sice vytvořen tříletý plán, který byl sestavený s ohledem na aktuální personální stav, ten však nebere v úvahu obecné potřeby školy jako instituce (např. DVPP v oboru školský management, výchovné poradenství, rozšíření předmětové skladby). Roční plány byly sestaveny bez zřetelného záměru, z akcí, o které projeví učitelé zájem a které jsou v nabídce Pedagogického centra Příbram. Podle sdělení ředitele školy však mnoho akcí zůstane nenavštíveno, protože dostupnost míst, kde vzdělávací akce probíhají, je pro učitele zdejší školy velmi problematická a akce, které jsou v původním plánu umístěny do Benešova, se většinou neuskuteční. Daří se postupně proškolovat všechny učitele v didaktickém využívání

počítačů. Přesto je motivování pedagogických pracovníků k DVPP vedením školy spíše méně účinné.

Škola má jednoduchou organizační strukturu, školní jídelna má dosud oddělené operativní řízení, přestože je součástí školy. Organizační struktura umožňuje účinné řízení. Základním dokumentem, upravujícím provoz a organizaci výchovně-vzdělávacího procesu je školní řád. Školní řád obsahuje veškerá ustanovení stanovená vyhláškou o základní škole, včetně práv žáků. Dále jsou do něj zapracovávány různé metodické pokyny (např. týkající se prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže či pravidla užívání mobilních telefonů).

Ředitel v intencích školských předpisů vydal rozhodnutí o odkladech školní docházky. V souladu s předpisem také jmenoval členy zkušebních komisí pro opravné zkoušky. O průběhu a výsledcích těchto zkoušek jsou vedeny kvalitní zápisy.

Pracovníci školy mají přístup k nejn nutnějším informacím na nástěnce ve sborovně, některé materiály (jako např. kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků, některé metodické pokyny apod.) tam však chybí. Převážná část informací je předávána osobně a ústně, operativní styl práce je vzhledem k velikosti školy a počtu pracovníků funkční.

Velmi stručná je písemná informace pro rodičovskou a ostatní veřejnost: Na volně přístupném místě ve škole jsou zveřejněny jen nejzákladnější údaje o přijímání a vyřizování stížností. Škola je krátkou dobu napojena na síť *Internet*, dosud nemá vytvořenou svou webovou stránku. Rodiče dostávají informace o škole a žácích na schůzkách s třídními i ostatními učiteli či s výchovným poradcem a také od ředitele školy na plenární schůzi. S průběhem a s výsledky vzdělávání jsou průběžně seznamováni od třetího ročníku prostřednictvím žákovských knížek. Zápisy v nich jsou často nekonkrétní, rodiče si mohou vytvořit jen omezenou představu o zkoušeném učivu. Nerovnoměrné je také rozložení známek v žákovských knížkách – někteří učitelé klasifikují často, jiní jen málo, ve školním řádu (v kapitole o povinnostech učitelů) není tato povinnost upřesněna.

Ve škole není dosud zřízena rada rodičů ve smyslu příslušného ustanovení zákona o státní správě a samosprávě ve školství. Spolupráce mezi školou a rodiči se opírá jen o neoficiální sdružení rodičů. Ve škole neexistuje dosud také žádný žákovský samosprávný orgán.

Veřejnosti je zejména prostřednictvím zřizovatele a obecního zastupitelstva poskytnuta každoročně výroční zpráva o činnosti školy. Loňská obsahuje všechny povinné údaje a další informace o škole, včetně stručného sebehodnocení. Návrh zprávy byl projednán v pedagogické radě. Postrádá některé formální náležitosti (jako je datum vydání, datum projednání v pedagogické radě, rozdělovník povinných adresátů). O zaslání zprávy příslušnému orgánu státní správy (KÚ Středočeského kraje) je proveden záznam do deníku odeslané pošty.

Škola prezentuje svou činnost v rámci obce - např. oslavy 100. výročí zahájení výuky ve zdejší budově provázela slavnostní akademie žáků, často je využívána k informačním účelům veřejná vývěska, o škole píše žáci i učitelé v místním tisku, jsou pořádány výstavky žákovských prací.

Personální podmínky a úroveň s nimi souvisejících organizačních a systémových podmínek byly hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM A SLEDOVANÉMU OKRUHU PŘEDMĚTŮ

Základní škola v Miličíně funguje v dnes užívané budově od roku 1898. V posledních letech byly realizovány nákladné úpravy především exteriéru budovy (střecha, fasáda, nový septik, vydláždění dvora, odstranění vlhkosti aj.). Obecní úřad financuje v současné době postupnou modernizaci interiéru školy. Třídy prvního stupně byly vybaveny novým nábytkem, v některých třídách byla provedena výměna žárovkového osvětlení za zářivkové a byly renovovány podlahy. V oblasti koncepce materiálně-technického rozvoje spolupracuje ředitel školy účinně se zřizovatelem, ve zpracovaném realizačním harmonogramu byly stanoveny priority, existuje plán postupného a finančně únosného rozvoje (renovace nábytku tříd druhého stupně, nákup výškově nastavitelných židlí, osvětlení, náhrada závěsů žaluziemi, návrh na vybudování minitělocvičny, dovybavení učebními pomůckami aj.).

Ve škole je devět standardně vybavených a výukově a esteticky podnětných kmenových tříd a dvě odborné učebny (informatiky a dílny), pro výuku tělesné výchovy univerzální venkovní areál (hřiště na házenou, košíkovou a malý fotbal), pouze vyhovující jsou pro školu možnosti místní sokolovny.

Škola je vybavena učebnicemi, částečně pracovními sešity a učebními pomůckami. Ve vybavení učebními pomůckami byly při sledované výuce zaznamenány rezervy i nedostatky. Jsou využívány i starší ještě funkční pomůcky, s touto podstatou musí zatím fungovat např. výuka fyziky, českého jazyka, inovovány byly např. dějepisné sbírky. Výrazným nedostatkem jsou chybějící pravidla českého pravopisu a malý počet slovníků českého jazyka. Globálně má škola v malé míře k dispozici různé studijní materiály dostupné žákům. Základním způsobem je zajištěna učitelská odborná knihovna, žákovská minimálně a pouze se staršími tituly.

Škola vlastní šest starších počítačů (Apple-Macintosh). Ty jsou v současné době umístěny v jedné ze tříd prvního stupně a jeden ve sborovně. V rámci svých možností jsou využívány (hry, výukový program anglického jazyka). Od srpna 2002 byla v rámci programu *Internet do škol* zprovozněna nová odborná učebna informatiky se sedmi počítači. Je umožněn přístup na internetovou síť. Škola zároveň obdržela od MŠMT ČR ústředně dodávaný *programový balíček*. Instalace programů proběhne za účasti odborného pracovníka vzápětí po ukončení orientační inspekce. Proto zatím nelze hodnotit jeho využití. V odborné pracovně probíhá výuka informatiky, dále je využívána v odpoledních hodinách pro zájmovou činnost. V současné době mají žáci vyšších ročníků možnost si „stahovat“ z internetové sítě informace k výuce, k zpracovávání zadaných projektových úloh. Uživatelsky umí s počítači více či méně pracovat všichni učitelé.

Psychohygienické podmínky nejsou ze subjektivního pohledu zcela ideální v oblasti osvětlení některých tříd (např. zhoršená viditelnost písemných projevů na tabuli). Dílčí nedostatky byly zaznamenány v skromném vybavení sociálního zařízení. Pro vedení školy je prioritou vybavování školy pro žáky (pouze nejzákladnější vybavení a zabezpečení má např. ředitelna).

Materiálně-technické podmínky vzdělávání byly celkově hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE VE SLEDOVANÝCH SKUPINÁCH PŘEDMĚTŮ (ČESKÝ JAZYK A DĚJEPIS, MATEMATIKA A FYZIKA)

Realizace vzdělávacího programu v rámci celé školy

Škola deklaruje práci podle vzdělávacího programu *Základní škola* (MŠMT ČR, čj. 16 847/96-2 a ve znění úprav a doplňků čj. 25 018/98-22). **Realizovaný učební plán školy je v souladu s předepsaným učebním plánem** tohoto programu. **Učební osnovy inspekcí sledovaných předmětů jsou aktuálně plněny.** Při zpětné kontrole třídních knih z loňského školního roku bylo zjištěno, že tato **povinná dokumentace nezachycuje průběh vzdělávání průkazně.** Některé zápisy jsou nejasné, nekonkrétní, mohou (ale také nemusí) znamenat porušení učebních osnov zejména ve smyslu jejich překročení. Pro jednoznačné vyhodnocení rozsahu a hloubky probíraného učiva nejsou ve škole k dispozici další doklady (žakovské sešity, prověrky učiva, žakovské knížky apod. – všechno z loňského školního roku). **Zavedený systém kontroly plnění učebních osnov** vedením školy (vzhledem ke zjištěným nedostatům např. v tematickém plánování, v pohospitačních rozbořech, v neprůkazných zápisech v třídních knihách) **je neúčinný.**

Pozn.: Některé doplňující informace ke vzdělávacímu programu školy, které bezprostředně nesouvisí s předmětem inspekce:

- ve škole se učí ve čtvrtém až osmém ročníku anglický jazyk bez odborné způsobilosti učitele, v devátém ročníku letos končí výuka německého jazyka bez odborné způsobilosti učitele,
- praktické činnosti jsou v 6. ročníku zaměřeny na pěstitelské práce, v 7. ročníku na práci s počítači a přípravu pokrmů, v osmém ročníku na svět práce, domácnost a práci s počítači, v 9. ročníku se realizují výukou pěstitelských prací a složkami svět práce a elektromontážní práce,
- povinnou část učebního plánu doplňují volitelné předměty (každý žák má tři hodiny týdně v 8. a 9. ročníku) cvičení z matematiky (8. i 9. ročník), anglická konverzace (8. ročník), sportovní hry (8. i 9. ročník), výtvarné činnosti (8. i 9. ročník), příprava pokrmů (8. i 9. ročník), cvičení z českého jazyka (9. ročník),
- ve škole nejsou zřízeny nepovinné předměty, nahrazovány jsou různými zájmovými kroužky.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk, dějepis

Výuka českého jazyka a dějepisu byla sledována celkem v jedenácti hodinách. Kvalitu vzdělávání neovlivnila odborná a pedagogická způsobilost, nýbrž osobnostní vlastnosti a postoje vyučujících. Negativní zjištění byla zaznamenána u kvalifikovaných pracovníků. Sledovaná výuka českého jazyka u nekvalifikované pracovnice měla naopak příkladnou úroveň. Absence odbornosti v případě výuky dějepisu záporně úroveň vzdělávání neovlivnila.

Příprava na jednotlivé hodiny byla velmi dobrá, učitelé měli připraveny didaktické pomůcky, hodiny byly promyšlené, učivo na sebe kontinuálně navazovalo. V plánování českého jazyka však byly shledány nedostatky. Zápisy v třídních knihách loňského školního roku dokladují, že bylo v osmém ročníku probíráno na rozhraní ledna a února učivo *slovesné třídy a vzory*, které není obsaženo v osnovách zvoleného vzdělávacího programu. Tematické plány vyučujících jsou zpracovány velmi rozdílně. Některé zodpovědně a s vědomím, že mají být funkční, jiné zcela formálně a nefunkčně a jiné, v nichž nebyly zapracovány úpravy a doplňky vzdělávacího programu z roku 1998 a které by např. zařazením učiva *skloňování číslovek základních*, či probíráním *koncovek adjektiv –ský, -ští* vedly k přetěžování žáků a následně k porušení osnov.

Také tematické plány literární výchovy se u různých učitelů lišily, měly podprůměrnou, průměrnou i velmi dobrou úroveň. Plánování dějepisu je v souladu se vzdělávacím programem dodržení osnovami doporučené chronologizace a strukturalizace učiva. Kontrolou zápisů v třídních knihách loňského školního roku bylo zjištěno, že osnovy byly splněny, i když závěrečná témata kapitoly *Československo a svět po druhé světové válce* byla probrána v poměrně malé časové dotaci. Oba vyučující účelně využívali mezipředmětové vztahy, některé okruhy této tematiky byly prokazatelně probrány v českém jazyce a občanské výchově. Plánování a příprava byly celkově na průměrné úrovni.

Materiálně-technické vybavení bylo v sledovaných hodinách českého jazyka využíváno průměrně. Žáci pracovali se zastaralými informativními publikacemi, didaktické pomůcky si vyráběly učitelky většinou samy, nejčastěji byla využita tabule, křída, případně namnožené pomocné materiály, pracovní sešity. Pouze v jedné hodině literární výchovy na prvním stupni byl funkčně využit CD přehrávač. Při výuce dějepisu byly materiální podmínky školy využívány. Oba vyučující (více či méně) pracují s nadstandardním vybavením diapositivy, pracovní návyky žáků dokazovaly, že jsou na různé formy práce spojené s promítáním zvyklí. Žáci dále pracovali s mapami, atlasy, učebnicemi, k dispozici byly encyklopedie.

V organizaci, formách a metodách práce v českém jazyce byla pozitivní a negativní zjištění zhruba v rovnováze. Nejčastějším nedostatkem byla převaha frontálního procvičování s dominantním verbálním projevem učitele. Pouze v jedné hodině převažoval činnostní styl práce, v některých bylo činnostní učení uplatňováno pouze v dílčích částech. Zařazovaná skupinová práce byla jen v některých případech účelně efektivní. Rozdílnost v práci vyučujících se dále projevila ve využívání názorných pomůcek, ve vyžadování mluvních projevů žáků a v důsledném opravování nespisovné češtiny. Malá metodická pestrost a absence emotivního přístupu byly zaznamenány ve výuce literární výchovy na druhém stupni. Jednotlivé hodiny byly v této oblasti hodnoceny jako podprůměrné, průměrné, velmi dobré a vynikající. Nejčastější aktivizující metodou v sledovaných hodinách dějepisu byl řízený rozhovor doplňovaný promítáním diapositivů. Efektivní byla diferencovaná samostatná práce s učebnicemi, zaznamenaná ve všech hodinách.

Motivace vstupní i k jednotlivým úkolům byla velmi dobře realizována ve třídách prvního stupně. Ve srovnání s tím byly hodiny českého jazyka i dějepisu na druhém stupni chudé. Žáci byli obvykle seznámeni s programem hodiny. Učitelé nešetřili pochvalou, povzbuzením, pobídkou k práci. Pozitivním jevem bylo v žákovských knížkách zaznamenané časté hodnocení, a to z písemných i mluvních projevů, z mluvnice, slohu i literární výchovy a dějepisu. Pouze ve dvou třídách druhého stupně nebyli rodiče do poloviny listopadu dostatečně informováni o výsledcích svých dětí. Dílčím nedostatkem byla ve většině sledovaných hodin absence motivující, povzbuzující i celkové klasifikace práce žáka.

Zhruba v polovině sledovaných hodin převládala velmi dobrá pracovní atmosféra, žáci aktivně spolupracovali. Dohodnutá pravidla chování byla respektována. Pouze v některých hodinách převládala pasivita a nezájem. Ve vzájemné komunikaci byly rozdíly dané věkem, osobnostním přístupem i zkušenostmi vyučujících.

Kvalita vzdělávání byla v českém jazyce celkově na průměrné úrovni. Kvalita vzdělávání v dějepise byla přes dílčí nedostatky na velmi dobré úrovni.

Matematika, fyzika

Kvalita výuky matematiky ve třídách prvního stupně byla vyvážená a nesouvisela s úrovní dosaženého vzdělání učitelů. Mezi nejlépe hodnocené hodiny patřila např. i hodina vedená učitelkou bez odborné a pedagogické způsobilost. Pozitivní roli hraje její dlouholetá zkušenost v pedagogické práci a trvalé seznamování se s novými formami a metodami práce na prvním

stupni, dále pečlivá příprava a podrobné kvalitní plánování. Ve třídách druhého stupně naopak neobdobnost vyučující negativně ovlivnila kvalitu výuky matematiky zejména v nižších ročnících. Přestože průběh hodin svědčil o důkladné přípravě učitelky, v didaktickém provedení hodin, ve věcném obsahu a v terminologii se objevily některé chyby. Podobná zjištění přineslo také sledování neobdobné výuky fyziky v šestém ročníku.

Kvalitní příprava na všechny zhlédnuté vyučovací hodiny obou předmětů byla zřejmá. Obsahově hodiny navazovaly na předcházející. Většinou byly přesně naplňovány tematické plány obou předmětů, tak jak si je učitelé zpracovali na počátku školního roku. Někteří učitelé neměli zcela jasně stanovené výukové cíle dané hodiny (neuměli je v úvodu hodiny ani v následném rozhovoru jasně definovat). Někteří naopak svazoval přesně stanovený program hodiny a málo reagovali na aktuální situaci ve třídě. Více než polovina navštívených hodin však těmito nedostatky netrpěla. Bezprostřední příprava na výuku byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Struktura hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Organizace plynula podle jasných, stručných a žákům srozumitelných pokynů. Výuka měla většinou charakter kvalitně a správně zvládnutého výkladu, předávání ucelených informací, předvedení různých dovedností či ověřování různých poznatků pomocí frontálně prováděných žakovských pokusů. Učitelé důsledně kontrolovali průběžné zvládnutí látky, vedli řízená cvičení s velkým podílem korigované společné práce. Pro motivaci žáků využívali nejčastěji také klasických forem – pobídka, motivační výzva, průběžné hodnocení práce. Někteří využívali také účinnějších postupů – žákům zřetelně formulovali význam učiva ve skutečném světě, hovořili o jeho aplikaci v praxi, vyučovaný obor žákům přibližovali s osobním zaujetím (zejména fyzika ve vyšších ročnících), používali podpurné bodovací systémy pro hodnocení („odměny“ ve třídách prvního stupně). Propojovali učení s tím, co žáky zajímá mimo školu, využili motivujícího řešení „záhad“ (např. matematika na prvním stupni a v osmém ročníku). Snažili se rozčlenit složitější postupy na sled jednodušších kroků (např. v algebraické učivu) a oceňovali žáky i za dílčí úspěchy. Většinou se jim dařilo také ihned seznamovat žáky s tím, proč byli při řešení úkolů neúspěšní, pracovali dobře s chybou (zejména první stupeň). Nejčastější formou v obou předmětech však byla frontální výuka se všemi problémy, které běžně přináší. Všichni žáci v daném okamžiku plnili stejné úkoly ve stejném rozsahu, což pro některé z nich znamenalo nevytíženost a pro jiné přetěžování (zhoršení psychohygienických podmínek). Žáci neměli téměř žádnou příležitost ke spolupráci a k interakci se spolužákem. Většinou nezbyval čas na přepracovávání nezdařených úkolů. Chyběl prostor pro sebehodnocení, pro vzájemnou pomoc mezi spolužáky. Málo příležitostí si učitelé vytvořili pro oceňování méně nadaných žáků. Aktivita byla téměř výhradně na straně vyučujícího, nikoliv žáků. Málo byly využívány diference a práce ve skupinách, různé pomocné texty, výpočetní technika aj. Celkově slabší byla materiální podpora výuky, v některých hodinách byl nedostatek učebních pomůcek (zejména fyzika v 6. ročníku), či nedostatek informativních pomůcek (matematické, fyzikální tabulky), což zapříčinilo nižší kvalitu výuky. Nevyužívala se ani dostupná didaktická technika (např. zpětný projektor). Tím vším byl poměrně značně omezován prostor pro samostatné a aktivní učení. Žáci s učiteli vesměs velmi ochotně spolupracovali a plnili jejich pokyny. Obecně byl mezi učiteli a žáky zaznamenán velmi dobrý vztah.

Výsledky výuky, které bylo možné posoudit z pozorování v průběhu sledovaných vyučovacích hodin, byly průměrné, v některých třídách dokonce spíše podprůměrné. Rozhovor s vyučujícími, průběžná klasifikace v žakovských knížkách, závěrečná klasifikace v loňském školním roce, případně výsledky v předmětových soutěžích tento subjektivní úsudek potvrzují.

Z celkového počtu jedenácti zhlédnutých vyučovacích hodin byly progresivní prvky alespoň v náznacích využity v pěti vyučovacích hodinách. Ve dvou hodinách byly zjištěny některé

nedostatky závažnějšího rázu, proto byly hodnoceny jako pouze vyhovující, ostatní hodiny byly průměrné.

Průběh sledované výuky a výsledky, které bylo možné posoudit v průběhu sledovaných hodin, byly v obou předmětech hodnoceny jako průměrné.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola se snažila až do školního roku 1999/2000 zjišťovat kvalitu výsledků vzdělávání svých žáků pomocí komerčně dodávaných testů. Ty jí pomáhaly zařadit se do žebříčku škol, které nabídku autorů a zpracovatelů také využily. Nedostatek finančních prostředků školu přinutil, že od tohoto způsobu zjišťování své úrovně ustoupila. V současné době nejsou žádné vnější evaluační nástroje využívány. Vnitřní kontrolní mechanismy zahrnují prověrky z českého jazyka a matematiky, které si připravuje škola zejména pro sama. Texty připravuje vedení školy tak, aby byly v souladu s osnovami. Vyhodnocování slouží spíše ke sledování přiměřenosti závěrečné pololetní klasifikace.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacího procesu byly ve sledovaných oblastech celkově hodnoceny stupněm průměrný. Pouze kvalita vzdělávání v dějepisu byla hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Škola byla zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ***Rozhodnutím Školského úřadu v Benešově*** dne 22. března 1996. Ve škole není uloženo rozhodnutí MŠMT ČR, jež by reagovalo na novou zřizovací listinu školy, kterou její zřizovatel (Obec Miličín) vydal dne 2. ledna 2001. Touto ***Zřizovací listinou*** se škola zřizuje jako organizační složka obce. ***V jednotlivých a zásadních částech*** – tzn. v názvu, adrese, zřizovateli, druhu a typu součástí školy – ***se obě úřední listiny shodují.***

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (Školský úřad Benešov, čj. 29/96-02, 22. březen 1996)*
2. *Zřizovací listina (Obec Miličín - starosta, 2. leden 2001)*
3. *Výroční zpráva o činnosti školy ve škol. roce 2001-2002 (ředitel, nedatováno)*
4. *aktuální rozvrh hodin*
5. *aktuální úvazky učitelů*
6. *doklady o dosaženém vzdělání všech učitelů*
7. *Kompetence zástupce ředitele školy (ředitel, 1. září 2000)*
8. *Podkladová inspekční dokumentace – základní školy (ředitel, 20. listopad 2002)*
9. *Dotazník pro ředitele před inspekcí (ředitel, 20. listopad 2002)*
10. *Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků (ředitel, nedatováno)*
11. *Učební plán základní školy (ředitel, aktuální stav pro I. stupeň a jednotlivé ročníky II. stupně ve čtyřletém plánování, nedatováno)*
12. *Koncepce rozvoje školy (ředitel, 20. březen 2000)*
13. *Plán práce školy na školní rok 2002 – 2003 (ředitel, nedatováno)*

14. *Kritéria hodnocení pedagogických pracovníků* (bez podpisu, nedatováno)
15. *Kritéria osobního ohodnocení* (ředitel, 1. červen 2001)
16. *Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2002/2003* (bez podpisu, nedatováno)
17. tematické plány sledovaných předmětů
18. třídní knihy aktuální a z roku 2001/2002
19. *Řád školy* (ředitel, 17. říjen 2000)
20. vzorek žákovských prací a žákovských písemností
21. vzorek žákovských knížek
22. seznam integrovaných žáků
23. hospitační zápisy školních inspektorek
24. výsledky školy v 25. ročníku Kalibra, ve SCIO 2000
25. podací deník - kniha odeslané pošty
26. *Inspekční zpráva* (ČŠI, čj. 021 5/99-2801, 6. leden 1999)

ZÁVĚR

Personální podmínky školy jsou velmi dobré ve třídách prvního stupně, z hlediska odborné skladby učitelů druhého stupně pouze postačující. Dosavadní zaměstnavatel pracovníků školy (Referát školství Okresního úřadu Benešov) a ředitel školy sice vytvořili poměrně stabilizovaný sbor, který však nemá ideální odbornou ani věkovou skladbou. I přes snahu a zodpovědný přístup téměř všech učitelů i vedení školy k práci, popsaná skutečnost kvalitu výuky ovlivňuje. Vzhledem ke sledovaným předmětům se neodbornost učitelů negativně projevila zejména v některých hodinách matematiky a fyziky. Aktuální složení sboru také ovlivňuje postupy vedení školy při kontrole, vedení a hodnocení pracovníků. Volené metody jsou spíše opatrné, někdy málo důsledné.

Z hlediska materiálně-technických podmínek má škola běžné prostorové možnosti a vybavení, které rychle stárne a není v dostatečné míře – vzhledem k finančním možnostem školy - inovováno. Při zhlédnutí výuce sledovaných předmětů některé pomůcky výrazně chyběly (zejména fyzika a český jazyk). Je však nutné také upozornit, že např. i některá dostupná didaktická technika zůstala ve dnech probíhající inspekce nevyužita. Zařazením školy do programu Internet do škol, se zlepšilo vybavení výpočetní technikou, i když nebylo prozatím zcela funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly celkově hodnoceny jako průměrné. Přes mnohé pozitivní jevy (většinou byla zaznamenána poctivá a svědomitá, avšak téměř výhradně tradiční frontální výuka) zůstává škola svým žákům hodně dlužna v rozvoji některých klíčových kompetencí, které budou potřebné pro jejich další praktické uplatnění (organizace a plánování společné i vlastní práce, flexibilita, integrita, práce s informacemi, ...).

Od poslední inspekce, kterou inspektoři České školní inspekce (dále jen ČŠI) provedli v prosinci roku 1998, se částečně zhoršily personální podmínky školy, naopak se výrazně zlepšil stav školní budovy a úprava, vybavení a využití příslušných venkovních prostorů. Stále trvají a prohlubují se nedostatky ve vybavení školy učebními pomůckami pro aktivní práci žáků. Veškeré závěry ČŠI vzal ředitel školy v úvahu při plánování a organizování, i při úpravách některých vnitřních norem. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy nebyly ČŠI v roce 1998 hodnoceny.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeňka Fadrná	Z. Fadrná v.r.
Členka týmu	Mgr. Eva Grušová	E. Grušová v.r.

V Kutné Hoře dne 16. prosince 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. prosinec 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
pan Ladislav Červ , ředitel základní školy	L. Červ v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad - OŠMS, Zborovská 11, 150 00 Praha 5	2003-01-17	předáno osobně
Obec Miličín, Hájkovo nám. 1, 257 86 Miličín	2003-01-17	032 233/03-2050

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.